

Aan de commissie WEM via de voorzitter

Onderwerp: Beleid voor koude-warmte opslag in grondwater (KWO)

Notitie voor de vergadering van de commissie WEM d.d. 10 mei 2004

Aanleiding agendering

15 september 2003 hebben alle fracties in de commissie WEM positief gereageerd op de beleidsnotitie over KWO. De daarna door GS vastgestelde notitie is aan de commissie in de vergadering van 5 april ter kennisneming aangeboden. Omdat ik er nog enkele opmerkingen en vragen bij had is de notitie in overleg met de voorzitter geagendeerd voor de vergadering van 10 mei aanstaande.

Waarom nog wat opmerken en vragen? Wel, in de tijd tussen 15 september en 5 april heb ik me wat nader in de materie verdiept mede naar aanleiding van signalen uit de praktijk. Ik vond en vind nog steeds dat de provincie in enkele jaren tijd een behoorlijke stap vooruit heeft gezet in het beleid voor KWO. Van geen beleid is via interimbeleid naar permanent gebiedsgericht beleid gekomen. Echter uit het werkveld hoor ik dat de provincies Utrecht en Noord-Brabant in de achterste regionen zitten wat betreft beleid voor KWO. In Utrecht zijn er daardoor bijvoorbeeld al kansen gemist bij de ontwikkeling van Vathorst, Leidse Rijn en Houten.

Imago provincie

De provincie Utrecht staat binnen de branche bekend als een provincie die de open systemen van KWO onder het regiem van de Grondwaterwet wil houden, met als gevolg lange en trage vergunningsprocedures. De gerechtelijke procedure van de provincie over het monobronnensysteem waarvan sprake is in de notitie van G.J. Nijsten, aan de commissie toegemailed door Leo Graafhuis d.d. 20 april j.l., versterkt dit imago. Gesloten systemen waarbij ook scheidende grondlagen worden doorgeprikt vallen niet onder de Grondwaterwet en zijn vergunningsvrij. Beter zou zijn zowel open en gesloten systemen van KWO onder eenzelfde stelsel van wettelijke regels te brengen. De Wet bodembescherming biedt die mogelijkheid en is hiervoor geëigend. De provincie zou behoorlijk stijgen op de ladder van stimulator van duurzame energie indien het in die richting actief zijn invloed aanwendt in het IPO en bij het Rijk.

Open versus gesloten systemen

Open systemen van KWO zijn nu onder vergunningsvoorschriften mogelijk in het 2^e watervoerende pakket ten oosten van de Utrechtse Heuvelrug. Gesloten systemen kunnen vergunningsvrij in de hele provincie worden aangelegd. Echter de milieurisico's van gesloten systemen zijn net zo groot zo niet groter dan van open systemen terwijl de prestaties minder zijn. Bij toepassing van KWO bij gebouwen van enige omvang zijn 1 open systeem of meerdere gesloten systemen nodig. In dit laatste geval is er sprake van het vaker ongecontroleerd doorboren van scheidende kleilagen in de bodem. Voorts wordt in gesloten systemen vaak glycol aan het water toegevoegd dat bij lekkage in het grondwater kan komen. Door de gebiedsbeperking voor open systemen zijn en worden aan de westkant van de Heuvelrug (Zeist, Leidse Rijn, Houten en Woerden) nu volop niet ongevaarlijke gesloten systemen geïnstalleerd, terwijl betere systemen voorhanden zijn. Dit kan toch niet de bedoeling van het KWO-beleid zijn?

Te zorgvuldig?

Tenslotte is er in het veld de vrees dat het huidige beleid in Utrecht tot 2010 verdere innovaties en ontwikkeling van verantwoorde open systemen tegenhoudt. Dit vanwege de 2 pilotstudies die tot 2008 zullen lopen. Hierdoor worden voor met name regionale bedrijven kansen gemist om nationaal en mogelijk ook internationaal door te breken. Waarom niet enkele van de 400 systemen die al meerdere jaren draaien onderzocht vraagt men zich af? Bij een aantal van die systemen is er namelijk al veel

gemeten en is er al veel bekend. Het onderzoek kan dan binnen een half jaar worden afgerond. De fractie van de ChristenUnie vindt dat alles zorgvuldig en verantwoord moet gebeuren. Maar laten we oppassen te bang te zijn voor vrijwel verwaarloosbare risico's en als provinciebestuur onze verantwoordelijkheid oppakken en besluitvaardig zijn.

Voortvarende provincie!

Graag verneem ik eerst de reactie van de fracties en daarna van gedeputeerde Binnekamp op het bovenstaande. Ik hoop dat de discussie ertoe leidt dat

- GS hun invloed zullen aanwenden dat zowel open als gesloten KWO-systemen zo spoedig mogelijk worden geregeld door algemene wettelijke regels;
- het KWO-beleid zo spoedig mogelijk ook voor Utrecht ten westen van de Heuvelrug gaat gelden;
- de pilotstudies worden versneld dan wel dat ervoor wordt gezorgd dat innovaties en verantwoorde ontwikkelingen op het gebied van KWO zo weinig mogelijk door die studies worden opgehouden.

J.E.F. Landman
Lid commissie WEM namens de ChristenUnie

28 april 2004